CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

| | |
|---|---|
| *Rodzaj dokumentu:* | **Zasady oceniania rozwiązań zadań** |
| *Egzamin:* | **Egzamin maturalny** |
| *Przedmiot:* | **Język angielski** |
| *Poziom:* | **Poziom podstawowy** |
| *Forma/Formy arkusza:* | EJAP-P0-100, EJAP- P0-200, EJAP-P0-400, EJAP-P0-Q00, EJAP-P0-Q40 |
| *Termin egzaminu:* | 23 sierpnia 2022 r. |
| *Data publikacji dokumentu:* | 23 sierpnia 2022 r. |

## Rozumienie ze słuchu

### Zadanie 1.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022[1)] | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** | |
| 1.1. | II. Rozumienie wypowiedzi.<br>*Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].* | 2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | T |
| 1.2. | | | T |
| 1.3. | | | F |
| 1.4. | | | F |
| 1.5. | | | T |

### Zadanie 2.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** | |
| 2.1. | II. Rozumienie wypowiedzi.<br>*Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].* | 2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi. | E |
| 2.2. | | 2.1) Zdający określa główną myśl tekstu. | C |
| 2.3. | | 2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | A |
| 2.4. | | 2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | D |

[1)] Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.)

**Zadanie 3.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymagania szczegółowe** | |
| 3.1. | II. Rozumienie wypowiedzi.<br>*Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].* | 2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi. | A |
| 3.2. | | 2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C |
| 3.3. | | 2.1) Zdający określa główną myśl tekstu. | C |
| 3.4. | | 2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | B |
| 3.5. | | 2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | A |
| 3.6. | | 2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje. | B |

**Rozumienie tekstów pisanych**

**Zadanie 4.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** | |
| 4.1. | II. Rozumienie wypowiedzi.<br>*Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].* | 3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu. | F |
| 4.2. | | | A |
| 4.3. | | | D |
| 4.4. | | | E |

**Zadanie 5.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymagania szczegółowe** | |
| 5.1. | II. Rozumienie wypowiedzi.<br>*Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].* | 3.1) Zdający określa główną myśl tekstu. | C |
| 5.2. | | 3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu. | A |
| 5.3. | | 3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C |

**Zadanie 6.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymagania szczegółowe** | |
| 6.1. | II. Rozumienie wypowiedzi.<br>*Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].* | 3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje. | C |
| 6.2. | | | B |
| 6.3. | | | C |
| 6.4. | | | D |
| 6.5. | | 3.1) Zdający określa główną myśl tekstu. | B |

**Zadanie 7.**

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** | |
| 7.1. | II. Rozumienie wypowiedzi.<br>*Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].* | 3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. | B |
| 7.2. | | | E |
| 7.3. | | | A |

## Znajomość środków językowych

### Zadanie 8.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** | |
| 8.1. | I. Znajomość środków językowych.<br>*Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].* | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […]. | B |
| 8.2. | | | A |
| 8.3. | | | C |
| 8.4. | | | A |
| 8.5. | | | B |

### Zadanie 9.

| Zadanie | Wymagania egzaminacyjne 2022 | | Poprawna odpowiedź |
|---|---|---|---|
| | **Wymaganie ogólne** | **Wymaganie szczegółowe** | |
| 9.1. | I. Znajomość środków językowych.<br>*Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].* | 1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […]. | C |
| 9.2. | | | B |
| 9.3. | | | A |
| 9.4. | | | B |
| 9.5. | | | C |

**Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.**
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

## Wypowiedź pisemna

**Zadanie 10.**
**Podczas wakacji uczęszczałeś(-aś) do szkółki tenisowej. Niestety, musiałeś(-aś) zrezygnować z nauki gry w tenisa. W e-mailu do kolegi z Anglii:**

- **napisz, dlaczego chciałeś(-aś) nauczyć się grać w tenisa**
- **poinformuj, gdzie znajdują się korty tenisowe i jak często chodziłeś(-aś) na zajęcia**
- **opisz, jak przebiegały Twoje treningi**
- **wyjaśnij, dlaczego musiałeś(-aś) zrezygnować z nauki gry w tenisa.**

**Ogólne wymagania egzaminacyjne**

*I. Znajomość środków językowych.*
*Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*

*III. Tworzenie wypowiedzi.*
*Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.*

*IV. Reagowanie na wypowiedzi.*
*Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.*

**Szczegółowe wymagania egzaminacyjne**

*1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*
*5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca […] czynności.*
*5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.*
*5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości[…].*
*5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy, uczucia.*
*5.7. Zdający przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań […].*
*5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.*
*7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

***Treść***

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

| Do ilu podpunktów zdający się odniósł? | Ile podpunktów rozwinął? | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | 4 | 3 | 2 | 1 | 0 |
| 4 | 4 p. | 4 p. | 3 p. | 2 p. | 2 p. |
| 3 | | 3 p. | 3 p. | 2 p. | 1 p. |
| 2 | | | 2 p. | 1 p. | 1 p. |
| 1 | | | | 1 p. | 0 p. |
| 0 | | | | | 0 p. |

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

**Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści**

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.

d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.

6. Wyrażenia takie jak, np. *stop training, learn how to hold a racquet, hit the ball* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść (pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób), może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

**Zadanie 10.**
**Podczas wakacji uczęszczałeś(-aś) do szkółki tenisowej. Niestety, musiałeś(-aś) zrezygnować z nauki gry w tenisa. W e-mailu do kolegi z Anglii:**

- **napisz, dlaczego chciałeś(-aś) nauczyć się grać w tenisa**
- **poinformuj, gdzie znajdują się korty tenisowe i jak często chodziłeś(-aś) na zajęcia**
- **opisz, jak przebiegały Twoje treningi**
- **wyjaśnij, dlaczego musiałeś(-aś) zrezygnować z nauki gry w tenisa.**

Hi James,
I started taking tennis lessons during the summer holidays.

| • **napisz, dlaczego chciałeś(-aś) nauczyć się grać w tenisa** |
|---|
| ***5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*** |
| **Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wyjaśnia, dlaczego chciał nauczyć się grać w tenisa. Wyjaśnienie/uzasadnienie może dotyczyć, np.<br>• zalet wynikających z gry w tenisa i/lub uprawiania sportu, np. *I thought about becoming a professional player*; *It's a great way to meet new people*; *I've heard that tennis has more health benefits than any other sport; Tennis is great for reducing stress; I need to burn calories and improve fitness; Doing sports has many benefits; I chose this sport because I don't need a lot of equipment – just a tennis racket and tennis shoes.* (odniósł się i rozwinął)*;* LUB<br>• preferencji, zainteresowań, upodobań zadającego, które miały wpływ na jego chęć nauki gry w tenisa, np. *I wanted to try an outdoor sport; I've always dreamed about playing tennis; It is a wonderful sport and I wanted to try it.* LUB<br>• innych osób, które zachęciły go do nauki gry w tenisa, np. *I chose tennis because my teacher told me it is the best sport for me; I've heard tennis is one of the greatest lifetime sports and I decided to give it a try.* (odniósł się i rozwinął)*; My brother says it's an easy sport and I trusted him.* (odniósł się i rozwinął)*;* LUB<br>• okoliczności, które zachęciły go do nauki gry w tenisa, np*. I remember that when I was a kid I often watched tennis on TV with my grandpa and I liked it very much.* (odniósł się i rozwinął)*; I decided to do it after watching a life game of a famous tennis player.* (odniósł się i rozwinął)<br><br>Spójniki *so, because* nie są wymagane, jeśli z pracy jasno wynika, że podane uzasadnienie jest naturalnym powodem podjęcia nauki gry w tenisa, np. *I wanted to look like a tennis star*.(odniósł się)<br><br>Jeżeli zdający podaje informacje, które mogłyby uzasadniać, dlaczego chciał nauczyć się grać w tenisa, ale z pracy nie wynika to jednoznacznie, oraz zdający nie użył spójnika *sol because,* to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest <u>na poziom niższy</u>, np. *My dad is very good at playing tennis.* (O→NO) ALE *I did it because my dad is very good at playing tennis.* (odniósł się)<br><br>Akceptowane jest podanie powodu chęci nauki gry w tenisa **w czasie teraźniejszym lub przyszłym.** |

| nie odniósł się | odniósł się | odniósł się i rozwinął |
|---|---|---|
| I really wanted to learn how to play tennis. | I decided to do it because I want to become rich. | I decided to do it because I want to be as rich and famous as the best tennis players. I love this sport. |
| My mum loves tennis. | I totally love the atmosphere of this sport. | I totally love the atmosphere of this sport. Tennis is a great way to have fun and it teaches self-discipline. |

- **poinformuj, gdzie znajdują się korty tenisowe i jak często chodziłeś(-aś) na zajęcia**

***7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.***

Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (poinformowanie gdzie znajdują się korty tenisowe oraz jak często zdający chodził na zajęcia) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *The courts were in the park near my house and I played there twice a week.* (odniósł się i rozwinął).

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał **tylko** do jednego członu, tj.:
a) poinformował, gdzie znajdują się korty tenisowe, ale nie napisał jak często chodził na zajęcia, np. *The tennis club is next to my school.* ALBO
b) napisał, jak często chodził na zajęcia, ale nie poinformował, gdzie znajdują się korty tenisowe, np. *I went to the tennis club every Wednesday.*

wówczas uznaje się, że tylko odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.
a) *There is no club in my town so I went to a club in the centre of Gdańsk. It was far so I had to take a train and travel more than one hour.* (rozbudowana informacja gdzie znajdują się korty tenisowe, ale brak informacji jak często chodził na zajęcia)
b) *At the beginning I played tennis five times per week. But after 10 lessons I continued playing only at weekends.* (rozbudowana wypowiedź zawierająca informację jak często zdający chodził na zajęcia, ale brak informacji o tym, gdzie znajdują się korty).

wówczas uznaje się, że tylko odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jako realizację pierwszego członu tego polecenia, czyli poinformowanie, gdzie znajdują się korty tenisowe akceptowane jest, np.
- podanie nazwy miasta, dzielnicy, ulicy, centrum sportowego, w którym znajdują się korty tenisowe, np. *I chose tennis courts near Długa Street; My tennis club is located in the village called Maslowice.*
- określenie dystansu/odległości kortów np. od miejsca zamieszkania zdającego lub innego znanego obiektu, np*. close to my school, in the city centre, not far from my house, next to the Town Hall.*

Jako realizację drugiego członu polecenia, czyli poinformowanie jak często zdający chodził na treningi akceptowane jest podanie np. ilości dni, godzin, pory dnia, częstotliwości.

Jako rozwinięcie tego podpunktu polecenia akceptowane są informacje, w których zdający, np.

- opisuje korty tenisowe, np. *The courts had four different surfaces. I played on grass courts.* LUB
- wyraża swoją opinię na temat kortów i/lub ich lokalizacji, np. *The location of the courts is perfect. It's easy to get there*. LUB
- informuje o środkach komunikacji, które umożliwiają sposób dotarcia do kortów tenisowych i/lub czasie dotarcia/dojazdu do kortów tenisowych, np. *I could easily go there by train; I need 20 minutes to get there by car; I didn't need much time to get there.*

pod warunkiem, że realizuje kluczowe elementy tego podpunktu polecenia, czyli informuje gdzie znajdują się korty tenisowe **oraz** jak chęsto chodził na zajęcia.

Realizacja drugiego członu polecenia wymaga użycia **czasu przeszłego.**

| **nie odniósł się** | **odniósł się** | **odniósł się i rozwinął** |
|---|---|---|
| The club is big and good. | I walked to the court every day at 4 p.m. | I walked to the court every day at 4 p.m. It's located between my house and grandparents' house. I needed only 5 minutes to get there. |
| To get to the courts I needed to take only one bus. | I have three types of tennis courts in my school and I trained there. | I have three types of tennis courts in my school and I trained there. I did it every day after lessons. |

- **opisz, jak przebiegały Twoje treningi**

***5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.***
***5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.***

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do tego co miało miejsce podczas treningów, np.

- wskazuje umiejętności i techniki gry, które ćwiczył/poznawał/rozwijał w trakcie treningów, np. *I always had to practice backhand; We started with learning the forehand because it is important; We started with simple things, like learning how to use the racquet and hit the ball correctly.* (odniósł się i rozwinął)*;* LUB
- przedstawia plan/harmonogram/czas trwania/etapy treningów, np. *Each training started at 9 a.m. and finished at 1 p.m.*; *We started with running and stretching and next played matches.* (odniósł się i rozwinął)*; Trainings started with a warm up. Next, each exercised individually and finally we played matches.* (odniósł się i rozwinął) LUB
- opisuje wydarzenia/czynności, które miały miejsce podczas treningów, np. *Each time before the match we had to run round the court five times.* (odniósł się i rozwinął) LUB
- informuje, z kim ćwiczył i/lub grał w trakcie treningów, np. *I played both with my coach and other tennis players.* LUB
- przedstawia fakty dotyczące pracy trenera – opisuje jego czynności/zadania/zachowania, np. *During the lessons my coach showed me all my*

*mistakes and instructed me how to avoid them.* (odniósł się i rozwinął)*; At the beginning of each lesson I got instructions from the coach.* (odniósł się i rozwinął)

Nie jest wymagany szczegółowy opis ćwiczeń na kortach.

Samo poinformowanie, że zdający grał na kortach lub chodził na korty, nie jest traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *I trained on courts.* (nie odniósł się)

Akceptowana jest taka realizacja tego podpunktu polecenia, w której zdający opisuje co robił przed rozpoczęciem lekcji/treningu na korcie, ale z pracy jasno wynika, że były to czynności związane z przygotowywaniem się do treningu, np. B*efore each training session I had to run or ride a bike for at least 20 minutes.* (odniósł się i rozwinął)

Jeżeli zdający
- przedstawia swoje opinie/oceny/wrażenia/uczucia emocje dotyczące treningów, w których uczestniczył LUB
- opisuje trenera/nauczyciela i/lub dokonuje oceny jego pracy, zachowania

to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element polecenia, czyli opisuje jak przebiegały jego treningi, np. *My trainings were not very hard. I liked them.* (nie odniósł się) ALE *I quickly learnt how to hold the racquet and hit the ball. I felt very happy.* (odniósł się I rozwinął) *My teacher was tall and wore smart clothes.*(nie odniósł się); *I started with learning basic skills and it was not easy. But my coach was very calm and he never got mad at me when I did something wrong.* (odniósł się i rozwinął)

Wymagane jest użycie **czasu przeszłego**. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia używając czasów teraźniejszych, ale z całej pracy jasno wynika, że odnosi się do przebiegu treningów, w których uczestniczył, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy.

**Nie akceptuje się** odpowiedzi, w której zdający nie opisuje treningów/ćwiczeń, np. → opisuje, jak wygląda kort: *There is a net in the middle of the field.*

| **nie odniósł się** | **odniósł się** | **odniósł się i rozwinął** |
|---|---|---|
| I liked the lessons and it was real fun. | Before training sessions I had to do some exercises. | At the beginning of each training session I had to do some warm up exercises such as stretching and cycling. |
| I just played. | First of all I was learning how to hold the racquet correctly. | First of all I was learning how to hold the racquet correctly and hit the ball. |

- **wyjaśnij, dlaczego musiałeś(-aś) zrezygnować z nauki gry w tenisa.**

***5.7. Zdający przedstawia […] wady różnych rozwiązań […].***
***7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.***

**Należy uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje jakikolwiek powód związany z koniecznością rezygnacji z nauki gry w tenisa. Wskazany powód może dotyczyć, np.

- braku czasu np. z powodu innych zadań/obowiązków, np. *I stopped training because I had to prepare for exams and didn't have enough time to play tennis.* LUB
- problemów zdrowotnych, zmęczenia, np. *I broke my arm, and couldn't play; After two weeks I had enough of playing tennis.* LUB
- kłopotów finansowych, np*. The price for renting a court increased and I had to stop training.* LUB
- negatywnej opinii zdającego na temat treningów, w których uczestniczył, np. *You won't believe it. Each training session lasted only 30 minutes. There was no way to learn even basic skills. It didn't make sense to continue*. (odniósł się i rozwinął) LUB
- preferencji i/lub innych/nowych zainteresowań zdającego, np. *I joined a dancing club with my girlfriend so going to courts was too much*. (odniósł się i rozwinął)
- okoliczności i/lub osób, które miały wpływ na podjęcie przez zdającego decyzji o rezygnacji z nauki gry w tenisa np. *My mother asked me to stop playing and study more and I agreed.* (odniósł się i rozwinął)*; After some lessons I gave up playing tennis. I didn't like the coach; Suddenly, the location of the tennis court changed and I had to travel to get to the court for over 1 hour. That was too long.* (odniósł się i rozwinął)

Samo poinformowanie o rezygnacji z nauki gry w tenisa **nie jest traktowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia oraz nie jest elementem rozwijającym, np. *I had to stop practising and I have never played again.* ( nie odniósł się)

Spójniki *so, because* nie są wymagane, jeżeli z pracy jasno wynika, że podany powód dotyczył podjęcia przez zdającego decyzji o rezygnacji z nauki gry w tenisa, np. *After three weeks of learning tennis they closed the club and I had no choice. There is no other club in my town.* (odniósł się i rozwinął)

Akceptowane jest podanie powodu rezygnacji z nauki gry w tenisa w **czasie teraźniejszym**, np. *I can't learn now because I have some health problems.*

Jeśli zdający realizuje ten podpunkt polecenia używając **czasu przyszłego**, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I will have to stop training because the court will be closed next week.* (O→NO)

| nie odniósł się | odniósł się | odniósł się i rozwinął |
|---|---|---|
| I don't play now. | I don't play now because I had an accident. | I don't play now because I had an accident. I broke my leg during one of the matches. |
| I will never get rid of playing tennis. It's my passion. | I stopped learning to play tennis because my school year started. | I stopped learning to play tennis because my school year started and this year I have to study more. |

**Przykłady podane w powyższych tabelkach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.**

### *Spójność i logika wypowiedzi*

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

| | |
|---|---|
| **2 p.** | wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu |
| **1 p.** | wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu |
| **0 p.** | wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów |

**Dodatkowe uwagi dotyczące spójności**

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

### *Zakres środków językowych*

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

| | |
|---|---|
| **2 p.** | zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań |
| **1 p.** | ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości |
| **0 p.** | bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe |

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2020/21 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

### *Poprawność środków językowych*

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

| | |
|---|---|
| **2 p.** | • brak błędów<br>• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację |
| **1 p.** | • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację<br>• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji |
| **0 p.** | • liczne błędy często zakłócające komunikację<br>• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację |

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

### Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

| rodzaj błędu | sposób oznaczenia | przykład |
|---|---|---|
| błąd językowy (leksykalny, gramatyczny) | podkreślenie linią prostą | *Marek lubić czekoladę.* |
| błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu | znak √ w miejscu brakującego wyrazu | *Marek √ czekoladę.* |
| błąd ortograficzny | otoczenie słowa kołem | *Słońce gżeje.* |
| błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie | podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem | *Słońce gżać w lecie.* |
| błędy w spójności / logice | podkreślenie linią falistą | *Założyłem kurtkę bo było gorąco.* |

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

**Uwagi dodatkowe**

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

**Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających**

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. W liczbie wyrazów uwzględnia się wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* – 4 wyrazy.